

Gost- Zorana Marković

TV B92, 26.01.2011., VESTI U 18:30, 18:42

SPIKER: Posle pisanja medija da se status invalidskog penzionera može kupiti za četiri i po hiljade evra za funkcionisanje Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zainteresovala se Agencija za borbu protiv korupcije. Ova agencija traži da joj se dostave svi zakoni i popisi po kojima PIO fond radi kako bi utvrdila da li su navodi o korupciji istiniti kaže za B92 gošća vesti Zorana Marković direktorka Agencije.

VODITELJ: Dobro večer, hvala što ste došli u Vesti. Na početku da vas pitam kako vi ocenjujete stavove građana Srbije koji je Beogradski Centar za ljudska prava pozvao da i oni odgovaraju kao što i država odgovara na Upitnik Evropske Unije i oni pokušaju da odgovore na ista pitanja koja je Brisel uputio Beogradu i građani ocenjuju, odgovarajući na ta pitanja, da je primanje mita i laganje slika stanja u Srbiji, odnosno da je korupcija jedan od gorućih problema.

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Mi znamo za te stavove građana i na kraju krajeva razlog što je agencija osnovana je bila upravo loša slika Srbije i percepcija, i percepcija i stvarno stanje o postojanju tog problema ne samo u domaćoj javnosti nego i u međunarodnim okvirima. I izuzetno je dobro što je Beogradski centar pokrenuo tu akciju jer odgovori naši na ta pitanja i odgovori građana treba da daju zapravo potpunu sliku.

VODITELJ: Da odmah pređemo na primer- vi ste zapravo iz medija saznali nešto zbog čega se upalila lampica u vašoj agenciji, a to je saznali ste da se za četiri i po hiljade evra može dobiti status penzionera odnosno ostvariti pravo na invalidsku penziju. I to je nešto sa čime sada počinjete ozbiljno da se bavite.

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Mi smo iskoristili deo naše nadležnosti koji se odnosi na proveravanje propisa, na analizu propisa, analizu procedura i reagovanje ukoliko u propisima i postupcima postoje koruptivni momenti. Napisi u novinama i napisi u medijima da postoji, i ne samo da postoji korupcija već i da postoji tarifa po kojoj se invalidske penzije dodeljuju bila dovoljan signal za nas da vidimo...

VODITELJ: I šta vi sada konkretno tražite?

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Mi smo tražili sve propise, sve propise koje regulišu dodeljivanje invalidskih penzija, tražili smo to od Ministarstva zdravlja od PIO fonda naravno i od ministarstva za rad i socijalnu politiku jer ta dva organa imaju određenu ulogu u ovom postupku. Tražili smo sve interne pravilnike i sve interne propise koji utvrđuju na koji način se bira lekarska komisija, koji su kriterijumi za izbor članova lekarske komisije, da li se vrši kontrola njihovog rada, ako se vrši - kako se ona vrši? Kako se, na koji period oni biraju, da li je to stalno ili nije. Dakle sve ono što je moglo da dovede, prosto moramo da utvrdimo šta je dovelo do toga da se to dešava.

VODITELJ: I pretpostavljam da će vaš konačni izveštaj kada ga sastavite ukazati na neka mesta gde se otvara prostor za korupciju.

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Sigurno da će ukazati zato što je ili propust u samom propisu ili je propust u internoj proceduri ili ćemo doći do toga da je zaista odgovornost pojedinačnog službenika.

VODITELJ: Na sledeći način već sada ukazuje da predlog izmena Zakona o legalizaciji koji je i ovde predstavljao ministar Dulić nosi sa sobom bar pet žarišta, dakle pet mesta koja otvaraju prostor za korupciju.

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Mi čak smatramo da oni ozbiljno ljuljaju pravni sistem u pogledu nadležnosti lokalne samouprave, radi se o određenim postupcima gde ukratko rečeno tih pet naših izanaliziranih sugestija i predloga svode se na jednu činjenicu- da lokalna samouprava, opštinski organ uprave kao nekakav ipak državni organ ne može da zastupa građane. Znači ne može građanin da sa opštinom zaključuje ugovor, da ga opština zastupa.

VODITELJ: I da samo u tom slučaju dobije popuste...

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): I da samo u tom slučaju dobije popuste, da samo u tom slučaju ima određene privilegije, ne znamo šta je tu tačno socijalni momenat. koji se uzima u obzir i smatramo takođe da poštujući odredbe Zakona o opštem upravnom postupku koji je proceduralni postupak pred organom uprave državni organ ima pravo po službenoj dužnosti, dakle opštinski organ ima pravo po službenoj dužnosti da pribavlja dokaze od svih državnih organa koji vode evidencije i podatke koji su od značaja za ovaj postupak. Dakle vi već imate po Zakonu o opštem upravnom postupku proceduru po kojoj možete građane da oslobodite određenih troškova i vidimo da je to zapravo cela ideja i mi smo se i zvanično obratili ministarstvu i tražili smo nacrt zakona da nam dakle dostavi tekst kada on bude uobličen, dakle kada on bude upućen na Vladu.

VODITELJ: A o svojim zamerka, bojaznima već ste govorili u medijima. Da li vas je ministar pozvao da vam kaže „Gospođo Marković možda ne bi bilo loše da dođete do mene?“.

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Ja se nadam da hoće. Pa evo prilike da to uradi. Dakle mi zaista mislimo da treba da razgovaramo. Sve i da nismo upravu, treba ipak sestiti i proći kroz primedbe jer smatramo da su izuzetno ozbiljne i zaista želimo zapravo da pomognemo da se konačno legalizacija krene sa te mrtve tačke.

VODITELJ: Pune su vam ruke posla, naročito ovih dana. Do 31.-og je rok do koga državni funkcioneri, 16 000 njih na raznim nivoima treba da vam prijave stanje svoje imovine, odnosno oni koji su napravili neku veliku promenu.

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Neće svih 16 000 naravno obavestavati sada agenciju o svojoj imovini. Oni su to uradili prošle godine. samo oni koji imaju promene koje su značajne za imovinu, dakle one koje mogu da budu relevantne za tačnost podataka treba da se prijave agenciji. One koje prelaze iznos od tri i po hiljade evra kao neki prosto orijentir, jer to je taj godišnji ukupni prihod koji je osnova, moraju da se prijave i to je već obaveza. Dakle mi očekujemo od, naravno ne možemo da procenimo jer to će biti svi oni koji smatraju da treba da prijave promenu i oni koji imaju ovu obavezu. Mi smo zadovoljni kako to ide. Mi radimo proveru. Tokom prošle godine smo krenuli u prvi krug provere i odredili smo u ovogodišnjem planu da ćemo proveravati funkcionere na Republičkom nivou. Taj postupak je redovan, on se ostvaruje u direktnoj saradnji sa funkcionerima. Ta saradnja je bolja ili lošija, spora ili brža, ali je ima i mi smo zapravo, da budem iskrena, negde od juna smo krenuli da ozbiljnije radimo provere imovine za ovu grupu funkcionera na Republičkom nivou. Naravno da to traje i ti se postupci već u nekim slučajevima ozbiljno privode kraju. Mi ćemo izaći u javnost sa tim rezultatima kao što izlazimo u javnost.

VODITELJ: Vaše kolege iz Saveta Evrope koji se bave borbom protiv korupcije kažu, gospodin Drago Kos kaže da je finansiranje stranaka potpuno van kontrole. To je takođe još jedna crna rupa, veliki koruptivni potencijal.

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Pa je tako došao agenciji u ruke. Dakle mi smo nasledili takvu situaciju i zaista jeko lošu, skoro nepostojeću praksu praktično počinjemo od nule. I ja sam jeko zadovoljna što smo uradili radnu verziju zakona i što smo mi na pragu da se usvoji novi zakon koji će olakšati ne samo...

VODITELJ: Šta je to ključno što će biti u tom zakonu pa će sada preokrenuti ili početi da menja tu atmosferu koju smo nasledili.

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Pa pre svega sticanje sredstava za redovan rad privatnih izvora nije vezano ni ograničeno nikakvim izvorom iz javnih izvora. Sticanjem sredstava iz privatnih izvora za kampanju zavisi isključivo od programske privlačnosti za birače, za donatore na kraju krajeva te političke stranke. Dali smo im punu slobodu da se bave političkim poslovnim

aktivnostima, da se ne smatra, jel imate tu percepciju da prosto se svaka njihova aktivnost je odmah viđena kao negativna i loša jer se ne vidi.

VODITELJ: Pretpostavljam da se javnost više zanima koje ste im mogućnosti oduzeli, zakonom odnosno kako ste ih onemogućili da čine zloupotrebe u finansiranju stranaka. Mislim sav ovaj novac iz javnih preduzeća i slični primeri.

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Što je inače zabrana koja postoji i sad. Dakle mi smo sve što je i bilo u dosadašnjem zakonu u pogledu zabrane i zabranjenih izvora finansiranja preneli pa smo ih malo doterali, razradili, precizirali međusobne obaveze da tako kažem. Dakle njihove obaveze i naše kao agencije. Limite smo uveli vrlo jasne i naravno logične. Dakle postoji limit za donaciju, za prilog i fizičkog lica, postoji limit za prilog pravnog lica koji sada ide za fizičko lice 20 ličnih dohodaka prosečnih , 200 za pravna lica , ali smo to regulisali tako da to obuhvata sva davanja jednog fizičkog lica i sva davanja jednog pravnog lida. Dakle ne možete vi sada kroz članarinu da izigrate limit za prilog i obrnuto.

Uveli smo odgovornost davaoca priloga. Dakle nije više samo stranka odgovorna ako nezakonito , iz nezakonitog izvora ili preko dozvoljenog iznosa primite prilog već odgovara i onaj ko to daje.to do sada nije postojalo.

VODITELJ: Jedino što niste propisali kaznu zatvora za političare.

ZORANA MARKOVIĆ (direktorka Agencije za borbu protiv korupcije): Ne, sada jesmo u radnoj verziji ali sadašnja, dakle ta kritika Draga Kosa vrlo opravdana jeste zapravo izraz i preporuka Greka koji su oni dali u ocenjivanju Srbije u pogledu finansiranja političkih stranaka. Sadašnja radna verzija sadrži celu , da kažem lepezu mera , kazni i završava se krivičnim sankcijama.

VODITELJ: Hvala što ste bili gost Vesti.